

Monumentnummer*: 522520

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 09 oktober 2001
Kadaster deel/nr 82701/189

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
's-Hertogenbosch		's-Hertogenbosch		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
van Tuldenstraat	1			5211 TG	's-Hertogenbosch		
van Tuldenstraat	3			5211 TG	's-Hertogenbosch		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
's-Hertogenbosch	G				7715		

Omschrijving**

Inleiding.

In de rooilijn en op de hoek van de Van Tuldenstraat en Jan Heinsstraat gelegen HERENHUIS. Linkergevel vrijliggend met klein erf, rechtergevel aansluitend. Het rond 1880 gebouwde pand is opgetrokken in Eclectische stijl en kwam -als een van de laatste voorbeelden in de binnenstad- door particulier initiatief tot stand als invulling van de door de Vestingwet (1874) overbodig geworden militaire structuur. Het pand maakt deel uit van de laat negentiende-eeuwse wijk de Esplanade die in maat en schaal aansluit bij de middeleeuwse stadswijk direct ten zuidwesten maar een laat negentiende-eeuws karakter draagt. De vensters en linkergevel zijn versoberd, het interieur is op onderdelen gewijzigd en gemoderniseerd. In het dakschild aan de achterzijde een modern groot, horizontaal venster.

Omschrijving.

Het gedeeltelijk, met twee van elkaar gescheiden ruimten onderkelderde bakstenen pand beslaat een nagenoeg rechthoekige plattegrond en telt twee bouwlagen en een kapverdieping onder twee met romaanse pannen gedekte gekoppelde schilddaken waartussen een zakgoot. Op de hoek een gedeeltelijk ingebedde achtzijdige drielaagse toren met afgeplat achtzijdig tentdak voorzien

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van zinken afdekking. Onderlangs het met machinale baksteen in kruisverband gemetselde pand een gepleisterde, verspringende plint. Bovenlangs een hoofdgestel met gekorniste, geprofileerde goot boven een gepleisterd fries, deels voorzien van casementen en oculi. Hoekpilasters, op de gevels voorzien van casementen, op de toren eenvoudiger en overhoeks geplaatst. Versoerde schuifvensters op hardstenen onderdorpels.

Asymmetrische voorgevel aan de Van Tuldstraat van vier traveeën met risalerende tweede en vierde travee. Zeer licht getoogde gevelopeningen met geprofileerde stucwerklijsten, op de verdieping rustend op dito vensterbanken. In de tweede travee een eenvleugelige paneeldeur met pseudonaald en eenruits bovenlicht. Aansluitende toren met ongelijke zijden. Vensters van afwisselende grootte onder hanenkammen. In de derde bouwlaag op de aansluitpunten van de toren met de belendende schilddaken blindnissen. Tussen de eerste en de tweede bouwlaag een cordonlijst die zich voortzet in de rechtergevel van twee traveeën aan de Jan Heinsstraat.

Asymmetrische linkergevel van drie traveeën met gevelopeningen onder strekken, een versoerde begane grond en een versoerd balkon op de verdieping. Versoerde achtergevel overeenkomstig, doch soberder gedetailleerd.

Opmerkelijke plattegrond met twee in de lengterichting van het pand lopende, boven elkaar gelegen gangen waaromheen de diverse vertrekken zijn gesitueerd. De gang verdeelt het pand als het ware in een voor- en een achterhuis. Beide delen zijn voorzien van een afzonderlijke kelder met troggewelf.

Van het interieur zijn onder meer van belang: hal en gang met zwart-wit marmeren tegelvloer, hardstenen plint en dorpels (begane grond), houten overhoekse schampstukken, diverse plafonds met stucwerkdecoraties en stucwerklijsten; trap met decoratieve balusters; keuken met schouw balk en -boezem, spek-, muur- en keukenkasten uit de bouwtijd; diverse vertrekken met rijke stucplafonds.

Waardering.

Het herenhuis is van algemeen belang. Het object bezit cultuurhistorische waarden vanwege het belang van de plattegrond voor de typologische ontwikkeling van het herenhuis; verder als herinnering aan de voormalige, door de Vestingwet overbodig geworden, militaire structuur van Den Bosch en tenslotte als onderdeel van de wijk de Esplanade die als een van de laatste voorbeelden in de binnenstad is ontstaan door particulier initiatief. Het object heeft architectuurhistorische waarden vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp met hoektoren en de verzorgde ornamentiek in ex- en interieur. Het object heeft ensemblewaarden als markant onderdeel van de historische bebouwing in de wijk de Esplanade, die gekenmerkt wordt door gesloten blokbebouwing met hoekaccenten en die in maat en schaal aansluit bij de middeleeuwse stadswijk direct ten zuidwesten. Het object is van belang wegens de architectonische gaafheid van de hoofdvorm en de bewaard gebleven elementen uit het interieur en draagt bij tot de visuele en structurele gaafheid van de stedelijk omgeving.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument